

konkurrere med Arbejdere ude, navnlig med Arbejdere, der have en meget daarlig Løn.

Crome & Goldschmidts Fabrikker have i adskillige Aar, i en Aarrække, givet 7 pCt.; 1903 gav de kun 6½ pCt., men et Aktieselskabs Dividende er jo langtfra noget Billede af, hvad Fortjenesten er. Der kan være foretaget en Udvidelse af Aktiekapitalen, uden at der er indbetalt en eneste Øre, der kan være sket saa mange forskellige Ting, som skjule sig i et Regnskabs Kroge. Kort sagt: en Dividende er ikke noget Udtryk for, hvad Fortjenesten har været. Derfor er jeg ikke utilbøjelig til at antage, at den Fortjeneste, som Crome & Goldschmidts Aktionærer have haft ved Virksomheden, indbefattet Tugthusingernes Virksomhed i Horsens, har været betydelig over 7 pCt. Men det er altsaa det, man skal søge at bibeholde, man skal søge at slaa Vævernes berettigede Krav ned ved at tage flere Tugthusinger i sin Tjeneste, til 35 Øre om Dagen. Jeg vil meget henstille, om ikke den højtærede Minister kunde søge Forholdet rettet saaledes; at den private Geschäft lukkes ude fra Tugthuset, medens man lod Tugthusingerne være beskæftigede — thi at de skulle være beskæftigede, finder jeg ganske naturligt — ved Produkter til Staten selv. Lad dem saa væve derinde! Staten har jo Brug for meget Tøj, Klæde til Uniformer, baade til Militæret og til sit Banepersonale og m. a., som man ikke er i Stand til at producere alene paa Userrød Klædefabrik. Og kunde man ikke det, ja saa var der andre Ting, man vel med god Ville kunde finde paa at beskæftige Fangerne med, og som kunde gaa til Statens eget Forbrug; det maa kunne lade sig gøre, bare man vilde.

Væverne have i sin Tid indsendt Andragende til Regeringen om at faa dette Forhold rettet — det var i 1880. Man svarede dem den Gang, at der var en Koncession, som endnu havde lange Aar at løbe paa. Siden den Tid have Arbejderne formentlig anset det for frugtesløst at komme til Højres Regeringer om det Forhold. Nu er det, jeg henstiller til Venstres Regering, om den vil have den Plet siddende paa Justitsen her i Landet; at den har en Ordning, der kan afføde Tilstande som dem, jeg her har skildret, navnlig nu under Strejke. Og jeg gør det saa meget mere, som det hedder sig, at der skal være en ny Fabrikationsvirksomhed under Opsejling indenfor Tugthuset. Det hedder sig, at man har i Sinde at op-

rette en Skotøjsfabrik derinde. For nogen Tid siden var der en Fabrikant indenfor Skotøjsindustrien, der vilde oprette en saadan, saa vidt jeg ved, paa Horsens Tvangsarbejdsanstalt, men det blev forhindret, vistnok ved, at Arbejdsgiverne havde talt med den vedkommende Mand, og ogsaa ved, at Arbejderne talte med ham, i hvert Fald forhindret blev det. Nu hedder det sig, at en handlende, en Grosserer, skal være i Færd med at oprette en Skotøjsfabrik paa Tugthuset, og vel, at mærke: ikke en Fabrikation af Varer, som alligevel komme fra Udlandet, men en Fabrikation af Varer, som udelukkende eller saa godt som udelukkende tilvirkes i Indlandet, nemlig de billigere Sko, som det ikke kan betale sig at indføre, Turistsko, Morgensko og Gymnastiksko. Jeg synes, det er et Forhold, vi ikke skulde være med til at fremme, og jeg er sikker paa, at i det Spørgsmaal staa saavel Arbejdsgivere som Arbejdere her i Landet samlede. For det er en Interesse, de have til fælles, at de ikke kunne ønske en Konkurrence, der for det første vanskeliggør eller umuliggør det for Arbejdsgiverne at konkurrere med en saadan Bedrift, der arbejder med Tugthusinger, og for Arbejdernes Vedkommende, fordi de ikke kunne konkurrere med den Arbejdskraft og derved gøres brødløse. Jeg henstiller altsaa til Ministeren at tage Spørgsmaalene under Overvejelse og søge dem ordnede i Overensstemmelse med, hvad der er rigtigt, og det rigtige er efter min Mening at undgaa en Produktion paa Tugthuset, som konkurrerer med Erhvervene ude i Livet.

**Doose:** I de Dage, Finanslovens Behandling har været, have vi hørt Lovord over, at vor finansielle Stilling var saa god, baade hvad angaar det forelagte Finanslovsforslag og det forelagte Statsregnskab, men vi have ganske vist ogsaa hørt Kritik, ikke alene over, hvorledes Pengene komme ind, men ogsaa i Særdeleshed over den Maade, hvorpaa de blive givne ud. Der er nu for det første Toldloven. Den have vi jo talt saa tidt og meget om, og vi ere vel alle enige om, at den virker uretfærdig, idet den tager Skatten paa de Steder, hvor den egentlig ikke skulde tages. Naa, der har den højtærede Finansminister bebudet, at han vil komme med et Forslag, og efter hans Tilsagn fra forrige Tidder vide vi ogsaa, at det vil gaa i frihandelsvenlig Retning. Jeg vil ogsaa haabe, at vi maa se det Forslag endnu i denne